

Riigi Teataja

Nr. 17.

1. märtsil 1929 a.

Nr. 17.

- Art. 114. Riigi 1928/29 a. lisaeelarve nr. 2 arvel eelkrediidi määramise seadus.
115. Kindral Laidoneri nimelise invaliidide kapitali määruise § 8 muutmise määrus.
116. Määrus 1929/1930 a. põllumajandusliku üleskirjutuse korraldamise kohta.
117. Määrus Eesti, Läti ja NSVL raudteede otseühenduse kaubaveo tariifimääruste muutmise ja täiendamise kohta.
118. Korraldus töötegemise korra ja töötingimuste kohta tööstuskoolides ja õppetöökodades.
119. Juhtnõõrid riigi- ja omavalitsuseasutistele metsa ja metsamaterjalide müügi kohta riigimetsast.
120. Juhtnõõrid kogudustele küttematerjali andmise määruise elluviimiseks.
121. Sundmäärus kauplemisaja kohta Võrus.
122. Sundmäärus juukselõikamise ja habemeajamise töötubade kohta Võrus.

Riigikogu poolt 21. veebruaril 1929. a. vastuvõetud

114. Riigi 1928./29. a. lisaeelarve nr. 2 arvel eelkrediidi määramise seadus.

§ 1. Käesoleva seadusega määratakse eelkrediit:

I.

Põllutööministeerium.

Operatsiooni fondid.

Ptk. III.

Põllumajanduse peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 6. Laen põllupidajatele seemnevilja muretemiseks — Kr. 750.000.—

§ 2. Eelmises paragrahvis tähendatud krediit kaetakse riigi 1928./29. a. lisaeelarve nr. 2 korras.

§ 3. Vabariigi Valitsusel on õigus anda määrusi seemnevilja laenude kestuse, protsendimäära, kindlustuse, väljaandmise ja tasumise korra kohta.

§ 4. Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega Riigi Teatajas.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees K. Einbund.

Abisekretär J. Piiskar.

Vabariigi Valitsuse poolt 19. veebruaril 1929 a. vastu võetud

115. Kindral Laidoneri nimelise invaliidide kapitali määruise § 8 muutmise määrus.

Vabariigi Valitsuse poolt 18. veebruaril 1921 a. vastu võetud kindral Laidoneri nimelise invaliidide kapitali määruise § 8 (RT 15 — 1921) muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 8. Invaliidide kapitali üle valitseb ja määrab sellest toetust iseäraline komitee, kelle auesimeheks on kindral Laidoner. Komitee esimeheks on Siseminister, liikmeteks Sõjaministri abi, Punase Risti peavalitsuse esimees, sõjaväe tervishoiuvalitsuse ülem, tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse direktor ja komitee sekretäriks isik komitee määramisel. Kui abiandmise küsimused on arutamisel, siis kutsutakse komitee koosolekule sõnaõigusega ka vigastatud sõjameeste keskuhise esimees.

Riigivanem A. Rei.

Siseminister T. Kalbus.

Riigisekretär K. Terras.

116. Vabariigi Valitsuse määrus 8. veebruarist 1929 a. 1929/1930 a. põllumajandusliku üleskirjutuse korraldamise kohta.

Alus: 1929—1930 a. Põllumajanduse üleskirjutamise seadus (RT 21 — 1928, art. 107).

1. Riigikogu poolt 1. märtsil 1928 a. vastu võetud seaduse põhjal (RT 21 — 1928) korraldatakse Riigi Statistika Keskbüroo poolt 1929/1930 a. põllumajanduslik üleskirjutus järgmistel tähtaegadel:

- a) kruntide, talundite ja väikemajapidamiste üleskirjutus juunis ja juulis 1929 a. ja
- b) toodangute arvestus 1. maist 1929 a. kuni 30. aprillini 1930 a.

2. Üleskirjutus korraldatakse Vabariigi Valitsuse otsusega 11. augustist 1926 a. moodustatud põllumajandusliku üleskirjutuse komitee poolt läbi vaadatud ja Riigisekretäri poolt, kokkuleppel Põllutöoministri ja Rahaministriga, kinnitatud kavade ja juhendite järele.

3. Üleskirjutustööde korraldamisel moodustavad Vabariigi vallad, alevid ja linnad 11 üleskirjutusringkonda:

I Viru	üleskirjutusringkond	(siia arvatud kõik Virumaa vallad ja alevid ühes Rakvere ja Narva linnaga).
II Järva	„	(Järvamaa vallad ja alevid, ühes Paide, Türi ja Tapa linnaga).
III Harju	„	(Harjumaa vallad ja alevid ühes Tallinna, Paldiski ja Nõmme linnaga).
IV Lääne	„	(Läänemaa vallad ja alevid ühes Haapsalu linnaga).
V Saare	„	(Saaremaa vallad ja alevid ühes Kuresaare linnaga).
VI Pärnu	„	(Pärnumaa vallad ja alevid ühes Pärnu linnaga).
VII Viljandi	„	(Viljandimaa vallad ja alevid ühes Viljandi ja Põltsamaa linnaga).
VIII Tartu	„	(Tartumaa vallad ja alevid ühes Tartu linnaga).
IX Valga	„	(Valgamaa vallad ja alevid ühes Valga ja Tõrva linnaga).
X Võru	„	(Võrumaa vallad ja alevid ühes Võru linnaga).
XI Petseri	„	(Petserimaa vallad ja alevid ühes Petseri linnaga).

4. Üleskirjutusringkonnad jaotatakse Riigi Statistika Keskbüroo poolt registreerimise jaoskondadeks, mille juures vallavalitsused on kohustatud Keskbüroo nõudmisel oma valla kohta esitama jaotamiskava ja jaoskondade järele seadma kokku maaderegistrid.

5. Igas üleskirjutusringkonnas juhatab üleskirjutustööd selleks ametisse võetud ringkonna juhataja, kes allub Riigi Statistika Keskbüroo direktorile.

6. Üleskirjutusringkondade juhatajad kinnitab ametisse Riigisekretär Riigi Statistika Keskbüroo direktori ettepanekul. Valdade, linnade ja alevite registreerimise personaali kinnitab ametisse Riigi Statistika Keskbüroo direktor üleskirjutusringkondade juhatajate ettepanekul.

7. Üleskirjutuse personaali tasunormid kinnitab Riigisekretär, kokkuleppel Rahaministriga, Riigi Statistika Keskbüroo direktori ettepanekul.

8. Iga isik, kelle majapidamine kuulub üleskirjutusele, on kohustatud üleskirjutuse küsimustele vastust andma, ise täites sellekohaseid vormulaare, või selleks õigustatud isiku küsimustele vastates. Üleskirjutuse küsimuste vastamisest kõrvalhoidjad ja ebaõigete vastuste andjad võetakse kohtulikule vastutusele.

9. Omavalitsuseasutused on kohustatud tasuta sündsaid ruume andma üleskirjutuse tööde läbiviimiseks.

10. Kõigile Vabariigi ametiasutustele, valla-, maa-, linna- ja alevivalitsustele, seltsidele, organisatsioonidele ja üksikutele isikutele tehakse kohuseks Riigi Statistika Keskbüroole üleskirjutuse heaks kordaminekuks igapidi kaasa aidata.

Riigivanem A. Rei.

Rahaminister A. Oinas.

Põllutöominister K. Soonberg.

Riigisekretär K. Terras.

117. Teedeministeeriumi määrus Eesti, Läti ja NSVL raudteede otseühenduse kaubaveo tariifimääruste muutmise ja täiendamise kohta.

Alus: Eesti, Läti ja NSVL konv. art. I ja II (RT 44 — 1926, lhk. 494, 495) ja Läti raudteevalitsuse kui asjaajaja valitsuse kiri nr. 516/383/V — 14. jaanuarist 1929 a.

Eesti-Läti-NSVL vahelise raudteede otseühenduse kaubaveotariifi (Täitmis- ja tariifimäärused RT 2 — 1927) Nõukogude raudteede tariifiamade nimekirja muudetakse ja täiendatakse järgmiselt:

1. Donetski (Donetskija) raudteedel: kustutatakse maha „13. Lgov.“
 5. Lääne (Zapadnõje) raudteedel: kustutatakse maha „9. Minsk-gor. (linna).“
 6. Moskva-Valgevene-Balti (M.-B.-Baltiiskaja) raudteel: võetakse juurde „42. Minsk-gor. (linna).“
 8. Moskva-Kijevi-Voroneži (M.-Kijev-Voronežskaja) raudteel: kustutatakse maha „1. Brjansk-Moskovski, 3. Kijev II“ ja võetakse juurde „11. Brjansk-Sortirovotšnoi.“
 14. Permi (Permskaja) raudteel: kustutatakse maha „11. Sverdlovsk“ ja võetakse juurde „15. Sverdlovsk-tov. (kauba) — väikekiiruse kaupade jaoks, 16. Sverdlovsk-pass. (reisijate) — suurkiiruse kaupade jaoks.“
 17. Põhja (Severnõje) raudteedel: kustutatakse maha „11. Ivanovo-Voznesensk-gor. (linna).“
 19. Põhja-Kaukasuse (Severo-Kavkazskije) raudteedel: kustutatakse maha „7. Rostov-Don.“ ja võetakse juurde „10. Rostov-tov. (kauba) — väikekiiruse kaupade jaoks, 11. Rostov-Glavnõi (peajaam) — suurkiiruse kaupade jaoks.“
 21. Sõzrani-Vjasma (Sõzrano-Vjāzemskaia) raudteel: kustutatakse maha „2. Jelets.“
 25. Lõuna-Ida (Jugo-Vostotšnõje) raudteedel: kustutatakse maha „3. Rostov-Don.“
 26. Lõuna-Lääne (Jugo-Zapadnõje) raudteedel: võetakse juurde „10. Kijev II.“
- Tallinnas, 15. veebruaril 1929 a. Nr. 11.

Teedeminister Osk. Köster.

Raudteede peadirektor J. Raudsep.

118. Korraldus töötgemise korra ja töötingimuste kohta tööstuskoolides ja õppetöökodades.

Alus: Seadus laste, alaealiste ja naiste töö kohta tööstusettevõtetes § 3 (RT 68 — 1924).

1. Õpilaste vanuse alammääraks astumisel tööstuskoolidesse ja õppetöökodadesse määratakse, kooskõlas Tööstuslikkude koolide seaduse § 28, üldiselt 14 aastat, punumise, vardal kudumise, heegeldamise, võrgukudumise, sõlmimise, lilled valmistamise ja nukkude riietamise aladel aga 13 aastat.

2. Klassis ja töökojas töötamise kestus nädalas ja aasta kohta tööstuskoolides ja õppetöökodades määratakse õppeasutuste tunnikavades ja määrustes koolitöö vaheaegade kohta, vastavalt nende õppeasutuste kohta maksvate seaduste nõuetele. Üheski tööstuskoolis ja õppetöokojas ei tohi sunduslikkude töötamistundide arv õpilasel nädala kohta tõusta üle 48 ja päeva kohta üle 8, kusjuures alaealiste suhtes tuleb pidada silmas vastavaid paragrahve seadusest laste, alaealiste ja naiste töö kohta tööstusettevõtetes (RT 68 — 1924).

3. Käesolev korraldus hakkab maksma 1. augustist 1929 a.

Tallinnas, 19. veebruaril 1929 a. Nr. 24534.

Hariduseminister L. Johanson.

Riigikoolivalitsuse direktor G. Ollik.

119. Põllutööministri juhtnõõrid riigi- ja omavalitsuseasutistele metsa ja metsamaterjalide müügi kohta riigimetsast.

§ 1. Riigi- ja omavalitsuseasutistel, kes soovivad riigimetsast saada valmismaterjale või kasvavat metsa, tuleb esitada vastav soovivaldus riigimetsade valitsusele, riigi metsatööstusele või kohalikule metsaülemale.

Sooviavalduste esitamise viimaseks tähtpäevaks on: valmismaterjalide asjus — 15. juuni, kasvava metsa asjus — 1. juuli samal aastal, mille metsaraiumise hooajal soovitakse saada materjale.

§ 2. Peale p. 1 määratud tähtaegade esitatud nõudmised rahuldatakse ainult sel määral, mil seda võimaldab sama aasta eelarve ülejääk. Tule- ja loodusõnnetuse juhud ei käi käesoleva määruse alla.

§ 3. Materjalide nõudmised peavad sisaldama andmeid: 1) kasutamiststarbe, 2) nõuetava materjali hulga, ja 3) sortimendi kohta.

Alus: Metsaseaduse § 225.

18. veebruaril 1929 a.

Põllutööminister K. Soonberg.

Maakorralduse ja metsade peavalitsuse peadirektor J. Kitsing.

120. Juhtnöörid kogudustele küttematerjali andmise määruse (RT 10 — 1929) elluviimiseks.

Alus: Kogudustele küttematerjali andmise määruse (RT 10 — 1929) § 5.

§ 1. Kogudused, kellelt Maaseadusega võõrandatud metsa vähemalt 10 ha tihedusega üle 0,3, esitavad kohalikule metsaülemale palved küttematerjali saamiseks hiljemalt iga aasta 1. augustiks, juurde lisades politsei tunnistuse ahjude arvu kohta kirikus ühes käärkambriga, leeritoas, koguduse õpetaja-, köstri- ja kellamehe elukorterites.

Märkus. Võõrandatud metsa umbkaudse pindala (kas alla või üle 10 ha) määrab kindlaks ja teeb lühikese puistiku kirjelduse vastava aktiga kohalik metsaülem koos ringkonna riigimaade valitsejaga, koguduse esindaja juuresolekul. Viimase mitteilumumine ei takista akti kokkuseadmist.

§ 2. Küttematerjali hulga määrab kindlaks metsaülem § 1 nõutud andmetel, vastavalt määruse §§ 1 ja 2 tähendatud normidele.

§ 3. Juhtumistel, kui koguduste metsamaterjalidega varustamine määrustes ette nähtud suuruses ümbruskonna metsavaesuse tõttu raskusi teeb ja ümbruskonnas riigi valdamisel on turbarabasid, kust võiks varustada küttematerjalidega kogudusi, tuleb puu küttematerjali asemel lubada tasuta turbalõikust (määruse § 3).

§ 4. Puu küttematerjali andmise puhul tuleb metsaülematel silmas pidada metsamajandus kavasid. Hagude ja okste andmist tuleb toimetada raiestikkudelt ja kohtadest, kus see tarvilik on metsa eest hoolitsemise otstarbel. Küttepuude andmist ei tule teostada rohkem, kui pooles osas määrustes ette nähtud normidest (§ 1 ja § 2).

12. veebruaril 1929 a.

Põllutöominister K. Soonberg.

Maakorralduse ja metsade peavalitsuse peadirektor J. Kitsing.

Võru linnavolikogu poolt 21. jaanuaril 1929 a. vastu võetud

121. Sundmäärus kauplemisaja kohta Võru linnas.

Alus: Linnaseaduse § 108 p. 26 ja Kaupluste, ladude ning kontorite teenijate normaalphkeaja kindl. seaduse § 9 (VSKK nr. 270 — 1906 a., art. 1894, ja nr. 150 — 1907 a., art. 1150).

A. Kauplemine äripäevadel.

§ 1. Igasugustes kaubanduseasutistes, ladudes ja kontorites, peale käesoleva sund-

määruse §§ 2—10 tähendatute, on kauplemine kui ka teenijate töötamine, mis seotud kaubandusärilise tegevusega, äripäevadel lubatud järgmisel ajal:

a) 1. oktoobrist kuni 1. maini — kella 9 kuni kella 18 ja

b) 1. maist kuni 1. oktoobrini — kella 8 kuni kella 17.

Märkus. Talurahvalaatade päevadel, milliste päevade koguarv aastas 15, võib kauplemine kui ka teenijate töötamine eelmises § 1 ette nähtud kaubanduseasutistes, ladudes ja kontorites kesta kahe tunni võrra rohkem, nimelt 1. oktoobrist kuni 1. maini — kella 8 kuni kella 19 ja 1. maist kuni 1. oktoobrini — kella 7 kuni kella 18; kaheksa päeva veebruarikuu suure aastalaada ajal, kevadepühade eel-nädala esmaspäeval, teispäeval ja kolmapäeval ning neli päeva jõulupühade eel võib kauplemine kui ka teenijate töötamine § 1 ette nähtud kaubanduseasutistes, ladudes ja kontorites kesta ühe tunni võrra rohkem, nimelt kella 9 kuni kella 19.

§ 2. Neis III järgu kaubandusliku äritunnistuse põhjal, kuid ilma palgaliste teenijateta tegutsevates koloniaal- ja toiduainete-kauplustes (vürtsipoodides), kellele on linnavalitsuse poolt antud luba leiva või piima müügiks ning kus peale koloniaal ja teiste toiduainete, paberosside, tubaka, tulitikkude, petrooleumi, seebi, küünalte, saapamäärde, saapanööride, lambiklaaside, pliatsite, kirjutussulgede, sulepeade, tindi ja paberikauba ei ole müügil muud kaupa, — on kauplemine äripäevadel lubatud aastaläbi kella 7 kuni kella 19.

§ 3. Kauplustes, kus müüakse väljavii-miseks kas ainult liha, lihasaadusi ja võid või ainult leiba, saia, kompvekke, šokolaadi, küpsiseid, pirukaid ja igasugust muud pagari- ja kondiitrikaupa, on kauplemine ja teenijate töötamine, mis seotud kaubandusärilise tegevusega, äripäevadel lubatud aastaläbi kella 7 kuni kella 19.

§ 4. Kauplustes, kus müüakse väljavii-miseks ainult piima, piimasaadusi, kala, konserve ning värsket juur- ja aedvilja, on kauplemine ja teenijate töötamine, mis seotud kaubandusärilise tegevusega, äripäevadel lubatud aastaläbi kella 6 kuni kella 18.

§ 5. Alkoholit trahterasutistes on kauplemine kui ka teenijate töötamine, mis seotud kaubandusärilise tegevusega, äripäevadel lubatud järgmisel ajal:

a) seltside, klubide ja kinode einelaudades — aastaläbi kella 9 kuni kella 24;

b) linna puiestikus olevates soojade söökidega kohvikutes — aastaläbi kella 8 kuni kella 23;

c) neis pagari- ja kondiitriärides, kus müüakse pagari- ja kondiitrikaupa ning alkoholit jooke, nagu kohvi, teed, piima, limonaadi jne. peale väljaviimise ka kohaltarvitamiseks, ning võorastemajade alkoholit einelaudades — aastaläbi kella 7 kuni kella 22;

d) kõigis tee-, kohvi- ja söögimajades, mis ei kuulu eelmistes lit. a, b ja c tähendatud liikidesse, — kella 6 kuni kella 21.

§ 6. Linna puiestikus olevates kioskitel, kus linnavalitsuse sellekohasel loal müüakse nii kohaltarvitamiseks kui väljaviimiseks alkoholit külmi jooke (limonaadi, selterst, sidronisoodat ja muid puuvilja- ja marjajooke), pagari- ja kondiitrikaupa, šokolaadi, kompekke, puuvilja, marja ja teisi sarnaseid maiusaineid ning suhupisteid, samuti paberosse ja tulitikke, — on lubatud kauplemine äripäeval kella 8 kuni kella 23.

Märkus. Tähendatud kioskitel antakse kauplemissaad linnavalitsuse poolt ainult aja kohta 1. maist kuni 1. novembrini.

§ 7. Turu- ja laadaplatsidel nii käsikauplemine kui ka kauplemine lahtistelt nõudelt, nagu laudadelt, koormatelt, korvidest jne. võib üldises korras sündida ainult turu- ja laadapäeval ja seejuures kella 6 kuni kella 18.

Märkus. Kui seesugune kauplemine on lubatud linnavalitsuse eriloaga linna turuplatsil mõnele isikule ka veel teistel äripäeval, peale laada- ja turupäevade, siis võib see sündida samuti kella 6 kuni kella 18.

§ 8. Vilja, lina ja linaseemne ladudes ja kontorites on kauplemine kui ka teenijate töötamine, mis seotud kaubandusärilise tegevusega, äripäeval lubatud aastaläbi kella 7 kuni kella 17.

§ 9. Kaubasaunad võivad äripäeval olla lahti aastaläbi kella 9 kuni kella 24.

§ 10. Ajalehtede ja üldse ajakirjade müük nii liikuvate müüjate kaudu kui ka linnavalitsuse poolt tänavatel ja platsidel määratud alalistes müügikohtades on äripäeval lubatud aastaläbi kella 7 kuni kella 22.

Rahva koosviibimiskohtades, nagu: näitetendustel, pidudel, kinodes, kohvikutes, seltsimajades jne. võib müüa ajalehti ja ajakirju niikaua kui need kohad on avatud.

B. Kauplemine pühapäeval ja pühadel.

§ 11. Kevade-, suviste- ja jõulupühade esimesel pühal on keelatud üldse igasugune

kauplemine kui ka teenijate töötamine, mis seotud kaubandusärilise tegevusega.

§ 12. Nädala-pühapäeval on kauplemine kui ka teenijate töötamine, mis seotud kaubandusärilise tegevusega, keelatud peale alljärgnevate erandite.

Erandina on nädala-pühapäeval lubatud kauplemine ja teenijate töötamine aastaläbi järgnevalt:

a) käesoleva sundmääruse §§ 2, 3 ja 4 tähendatud kauplustes, peale puht pagari- ja kondiitriäride, — kella 7 kuni kella 10;

b) puht pagari- ja kondiitriärides, kus müük sünnib ainult väljaviimiseks, — kella 7 kuni kella 12;

c) seltside, klubide ja kinode alkoholit einelaudades ning linnapuieistiku alkoholit kohvikutes (§ 5 lit. a ja b) — kella 12 kuni kella 24;

d) pagari- ja kondiitriärides, kus müük sünnib peale väljaviimise ka kohaltarvitamiseks, ning võorastemajade alkoholit einelaudades (§ 5 lit. c) — kella 7 kuni kella 22;

e) tee-, kohvi- ja söögimajades (§ 5 lit. d) — kella 8 kuni kella 20;

f) linnapuieistiku kioskitel (§ 6) — kella 12 kuni kella 24;

g) kaubasaunades (§ 9) — kella 5 kuni kella 10;

h) ajalehtedega ja ajakirjadega kauplemine (§ 10) — kella 12 kuni kella 20, kuid rahva koosviibimiskohtades niikaua kui need kohad on avatud.

Märkus. Kui jõulupühade esimene päev langeb teisipäevale, siis on eelmisel nädala-pühapäeval käesoleva sundmääruse § 1 tähendatud kauplustes lubatud kauplemine ja teenijate töötamine, mis seotud kaubandusärilise tegevusega, — kella 13 kuni kella 17.

§ 13. Uuel-aastal (1. jaanuaril), kolmekuningapäeval (6. jaanuaril), iseseisvuspäeval (24. veebruaril), palvapäeval, suurel-reedel, kevadepühade teisel ja kolmandal päeval, esimesel mail, ristipäeval, suvistepühade teisel ja kolmandal päeval, jaanipäeval (24. juunil) ning jõulupühade teisel ja kolmandal päeval on kauplemine kui ka teenijate töötamine, mis seotud kaubandusärilise tegevusega, keelatud peale alljärgnevate erandite.

Erandina on käesolevas § nimetatud pühadel lubatud kauplemine ja teenijate töötamine aastaläbi järgnevalt:

a) käesoleva sundmääruse §§ 2, 3 ja 4 tähendatud kauplustes, peale puht pagari- ja kondiitriäride, — kella 7 kuni kella 10;

b) puht pagari- ja kondiitriärides, kus müük sünnib ainult väljaviimiseks, — kella 7 kuni kella 12;

c) seltside, klubide ja kinode alkoholita einelaudades ning linnapuiestiku alkoholita kohvikutes (§ 5 lit. a ja b) — kella 12 kuni kella 24;

d) pagari- ja kondiitriärides, kus müük sünnib peale väljaviimise ka kohaltarvitamiseks, ning võõrastemajade alkoholita einelaudades (§ 5 lit. c), — kella 7 kuni kella 22;

e) tee-, kohvi- ja söögimajades (§ 5 lit. d) — kella 8 kuni kella 20;

f) linnapuiestiku kioskites (§ 6) — kella 12 kuni kella 24;

g) ajalehtedega ja ajakirjadega kauplemine (§ 10) — kella 12 kuni kella 20, kuid rahva koosviibimiskohtades niikaua kui need kohad on avatud.

§ 14. Kevade-, suviste- ja jõulupühade laupäeval ning vanal-aastal (31. detsembril) lõpetatakse kauplemine ja teenijate töötamine, mis seotud kaubandusärilise tegevusega, varem kui teistel äripäevadel ja nimelt järgnevalt:

a) käesoleva sundmääruse §§ 1 ja 8 tähendatud kaubanduseasutistes, ladudes ja kontorites — kell 15;

b) sama määruse §§ 2, 3 ja 4 tähendatud kauplustes — kell 17;

c) alkoholita trahterasutistes (§ 5) ja kioskites (§ 6) — kell 19;

d) turul kauplemine (§ 7) — kell 13;

e) kaubasaunades (§ 9) — kell 23;

f) ajalehtedega ja ajakirjadega kauplemine (§ 10) — kell 20.

Märkus. Kui jõulupühade laupäev või vana-aasta langeb nädala-pühapäevale, siis on kauplemise ja teenijate töötamise kohta maksev niisugusel pühapäeval harilik kord, mis nähtud ette käesoleva sundmääruse § 12.

C. Üldosa.

§ 15. Kogu aja jooksul, millal kauplemine käesoleva sundmääruse osade A ja B järgi ei ole lubatud, peavad kinnistes ruumides leiduvate kaubanduseasutiste, ladude ja kontorite ukсед olema suletud publiku sissepääsu eest.

Kaubandusäriline tegevus, mis seotud nende isikute nõuete rahuldamisega, kes on tulnud kaubanduseasutistesse, ladudesse või kontoritesse enne käesoleva sundmääruse A ja B osades ette nähtud äride lahtioleku aja lõppu, võib kesta tähendatud nõuete rahuldamise lõpetamiseks ka pärast kaubanduseasutiste, ladude või kontorite sulgemist.

§ 16. Peale käesoleva sundmääruse A ja B osades ette nähtud lahtioleku aja võib nõuda igasuguste kaubanduseasutiste, ladude või kontorite teenijatelt lisatöötgemist ai-

nult õnnetuste juhtudel, mis on hädaohtlikud kaubale või kaubaruumile, kuna niisuguste kaubanduseasutiste teenijatelt, kus kaubeldakse ruttu-rikkiminevate toiduainetega, ka veel siis, kui lisatöötgemine on tingimata tarvilik kauba rikkimineku ärahoidmiseks, kuid igal juhul võib nõuda seda lisatöötgemist mitte rohkem kui 2 tundi päevas.

Kõigil teistel juhtudel võib panna teenijaid tööle peale käesoleva sundmääruse A ja B osades ette nähtud lahtiolekuaja ja peale § 15 teises lõikes ette nähtud isikute nõuete rahuldamise ainult teenijate eneste nõusoleku ja erilise tasu eest.

Märkus. Käesolevas § teenijate lisatööaja kohta toodud erandid ei muuda kauplejate kohustust hoida kinni kaubanduseasutised, ladud ja kontorid publiku sissepääsu eest niisugusel ajal, millal kauplemine neis ei ole käesoleva sundmääruse A ja B osade järgi lubatud.

§ 17. Käesolev sundmäärus ei ole maksev apteekide, alkoholsete jookide müügikohtade ja võõrastemajade kohta.

Märkus 1. Alkoholsete jookidega kauplemise aja kohta on maksev linnavolikogu erisundmäärus.

Märkus 2. Võõrastemajade juures olevad alkoholita einelauad alluvad kauplemise aja suhtes käesoleva sundmäärusele.

§ 18. Käesolev sundmäärus peab olema pandud välja nähtavale kohale igas sellele määrusele alluvas ja kinnises ruumis leiduvas kaubanduseasutises ladus või kontoris.

§ 19. Käesoleva sundmääruse rikkujad võetakse vastutusele ja karistatakse üldises kohtu korras R. n. s. vastavate paragrahvide põhjal.

Vastutust käesoleva sundmääruse rikkumise eest kannab kas kaubanduseasutise, ladu või kontori omanik või tema seaduslik esindaja.

§ 20. Käesoleva sundmääruse maksmahakamisega kaotab oma jõu Võru linnavolikogu poolt 28. detsembril 1906 a. vastu võetud ja Liivimaa kubermangu teatajas nr. 97 — 1907 a. avaldatud sundmäärus kaubanduseasutiste, ladude ja kontorite teenijate normaalpuhkeaja kindlustamise kohta Võru linnas ühes sama sundmääruse muudatustega, mis avaldatud Ljivimaa kubermangu teatajas nr. 127 — 1909 a. ja nr. nr. 62, 63 ja 64 — 1917 a.

§ 21. Käesolev sundmäärus astub seaduslikku jõusse kaks nädalat pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Linnapea F. Suit.

Sekretär P. Reimann.

Võru linnavolikogu poolt 21. jaanuaril
1929 a. vastu võetud

122. Sundmäärus juukselõikamise ja habemeajamise töötubade kohta Võru linnas.

Alus: Linnaseaduse § 108 p. 16 ja Rahva tervishoiu seaduse § 13 p. 6 ja § 15 (RT 2 — 1928).

I. Töötubade avamise kord ja järelevalve.

§ 1. Isikud, kes soovivad avada juukselõikamise, habemeajamise või parukategemise töötube, peavad need Suur-, kesk- ja väike-tööstuse seaduse § 24 ja selle märkuse 1 põhjal registreerima linnavalitsuses. Registreerimisavaldus tuleb anda linnavalitsusele kirjalikult ja selles avalduses tuleb tähendada töötoa avaja nimi ja perekonnanimi ning elukoht kui ka avatava töötoa asukoht. Samas korras tuleb avaldada linnavalitsusele registreerimiseks töötoa asukoha igakordsest muutmise või töötoa osakonna avamisest.

§ 2. Eelmises (1) paragrahvis tähendatud registreerimisavalduse saamisel linnavalitsus registreerib avalduses nimetatud töötoa ja ühtlasi määrab komisjoni registreeritud töötoa ruumide ja seadete ülevaatamiseks, et selgusele jõuda, kas ruumid ja seaded vastavad tervishoiunõuetele ja käesolevale sundmäärusele; ülevaatamise tagajärjedest annab linnavalitsus töötoa omanikule kirjalikult teada.

Märkus. Olemasolevate töötubade pidajad, kes oma töötube ei ole seni veel registreerinud linnavalitsuses, peavad seda tegema kahe nädala jooksul, arvates käesoleva sundmääruse maksma hakkamisest.

§ 3. Juukselõikamise, habemeajamise või parukategemise töötube võivad pidada ainult need isikud, kellel on oma töösuse kohta vastav tunnistus.

Märkus. Nimetatud töötube võivad pidada käesoleva paragrahvi nõudele mittevastavad isikud ainult sel korral, kui nad peavad töötoa juhina ametioskustunnistusega varustatud alalist tööjõudu, kes tegelikult töötab töötoas ja on töö eest vastutav.

§ 4. Töösuse tunnistused annab välja linnavalitsuse korraldusel moodustatud katsekomisjon, kes koosneb kolmest liikmest: linnaarstist, ühest töötoapidajate kutseühingu poolt valitud esindajast ja ühest juuksetöölise kutseühingu poolt valitud esindajast. Nimetatud kutseühingute puudusel määratakse töötoapidajate või juuksetöölise esindaja linnavalitsuse poolt.

Märkus. Olemasolevate töötubade pidajatele, kellel puudub § 3 ette nähtud töösuse tunnistus ja kellel ei ole ka sarnase tunnistusega varustatud töökojajuhti, antakse aega niisuguse puuduse kõrvaldamiseks 3 kuud, arvates käesoleva sundmääruse maksma hakkamisest.

II. Töötubade seadete ja tervishoiu nõuded.

§ 5. Töötubade ruumid peavad olema tarviliselt valgustatud, soojad, õhuküllased ning varustatud õhupuhasustusega. Seinad ja laed peavad olema siledad ja pragudeta ning kas valgendatud lubjaga või värviga või kaetud heleda tapetiga; põrandad peavad olema pragudeta, tihedad ja kindlad ning kas värvitud õli-värviga või kaetud parketiga või linoleumiga.

§ 6. Juukselõikamise ja habemeajamise töötoa ruume ei tohi tarvitada elamiseks ega magamiseks; eluruumid peavad olema töötubadest eraldatud laeni ulatava vaheseinaga, milles võib olla eluruumi viiv uks; eluruumidesse peab olema veel eraldi sissekäik.

§ 7. Töötoa tänavapoolse sissekäigu kohal peab olema ärisilt töötoapidaja nimega.

§ 8. Publikule määratud ruumides võib leida aset ainult töötoale ja publikule tarvitminev mööbel. Peale harilikku mööbli ja peeglite peab olema töötoas järgmised asjad:

- 1) riidevarn;
- 2) süljekausid (vähemalt üks);
- 3) kinnine joogiveenõu puhta ja värske veega;
- 4) nähtavas kohas käepesunõu puhta ja jooksva veega, seebiga ja puhta kuivatusrätikuga;
- 5) kinnine kapp puhta pesu hoidmiseks;
- 6) samasugune kapp tarvitatud pesu hoidmiseks, kui selle hoidmiseks kõrvalruum puudub;
- 7) kinnine klaasnõu puhastatud puuvilla (vati) jaoks;
- 8) kinnine klaasnõu puhta piirituse jaoks ja
- 9) samasugune klaasnõu maarjajää jaoks.

Märkus. On ootamisruum publikule eraldi töötoaruumidest, siis peab ootamisruumis olema peale tarviliku mööbli veel riidevarn ja vähemalt üks süljekauss.

§ 9. Nii publiku jaoks määratud kui ka töötoa ruumidesse ei ole lubatud lasta koeri, kasse ega muid loomi.

§ 10. Töötubades peab valitsema alati täielik puhtus. Töötamise juures põrandale langenud juuksed ja tarvitusel olnud puuvill ning päber tuleb igakord peale töötarvitaja juures töö lõpetamist otsekohe kõrvaldada tööruumist.

§ 11. Juukselõikamise ja habemeajamise töölised peavad olema töö juures puhtalt ja korralikult riides, kandma puha varukatega kuube valgest riidest, hoidma oma käed alati puhtad ja pesema neid enne töötarvitaja juures töö algamist alati veel kord seebiga puhtaks.

§ 12. Naha- ja nakkushaigusi põdevad isikud ei tohi töötoas tegevuses olla. Nakkushaiguste tundemärkide ilmsiks tulemise puhul enese või tööliste juures on töötoapidaja või juhataja kohustatud teatama sellest viibimata linnaarstile, viimase puudumisel aga linnaarsti asetäitjale.

Märkus. Töötoas peab olema töötoapidaja allkirjaga varustatud tööliste nimemiki.

§ 13. Linnaarstil on õigus igal ajal vadata järele töötoas tegevuses olevate isikute tervislikku seisukorda. Isik, kelle arst tunnustab haiguse pärast töötoas töötamiseks kõlbmatuks, tuleb kohe töötoast eemaldada kuni tervekssaamiseni. Tervekssaanud isiku uuesti teenistusse astumine võib sündida linnaarsti loal.

§ 14. Esmakordselt uuesti teenistusse astuvalt tööliselt on töötoapidaja kohustatud nõudma arsti poolt antud tervistunnistust. Sarnane tunnistus ei tohi olla üle ühe kuu vana.

Märkus 1. Linnaarst annab § 14 nimetatud tervistunnistuse maksuta.

Märkus 2. Uute töötubade avamisel nõutakse § 14 ette nähtud tervistunnistust ka töötoa avajalt, kui ta ise teeb töötoas tööd.

§ 15. Töötoas tarvitav pesu peab olema alati puhas. Puuderdamiseks võib tarvitada ainult puhastatud puuvilla või ligniinipaberit. Teistkordne, kuigi väliselt puhtate rätikute tarvitamine uuesti pesematult või desinfitseerimata on keelatud.

§ 16. Kõik töötoas tarvitusel olevad tööriistad peavad olema alati puhtad ja desinfitseeritud. Peale igakordset tarvitamist peab tööriistu puhastama ning desinfitseerima järgmiselt: 1) habemenoad ja käärid kastetakse puhtasse piiritusse (mitte alla 70°); 2) kammid, harjad, vahukausid, pintslid, vurrude

näpitsed pestakse kas 2%-lise lüsoformi-, 2%-lise karbooli- või 2%-lise kuumu sooda-veega või sublumaadi lahuga 1:1000.

§ 17. Igakordseks habeme- või juukseajamise toiminguks peab valmistatama uus seebi-vaht kuumal veel. Tarvitav paber peab olema puhas ja valget värvi.

§ 18. Töötubades peab tarvitamiseks alati valmis olema kinnistes klaasnõudes puhas piiritus (mitte alla 70°), maarjajää ja puhastatud puuvill ning juhtuvate haavade pesemiseks ja desinfitseerimiseks jooditinktuur, puhas lahjendamata piiritus, puhas hügieeniline vatt ja puhas 4 sm laiune side haavade sidumiseks. Töötoas tarvitav vesi peab olema alati puhas.

§ 19. Müüdavad või väljaüuritavad parukad ja habemed peavad olema puhtad ning desinfitseeritud.

§ 20. Käesoleva sundmääruse §§ 11, 12, 15—18 ülesloetud puhtuse ja tervishoiunõuded on töötamisel maksvad ka neil juhtudel, kui töötoa personaal teeb juukselõikamise, habemeajamise või parukatöid väljaspool töötoaruume.

§ 21. Olemasolevate töötubade ruumid, mis ei vasta ehituse suhtes täielikult käesoleva sundmääruse §§ 5 ja 6 nõuetele, tuleb seada täielikult korda vastavalt neile nõuetele kahe kuu jooksul, arvates käesoleva määruse maksmahakkamisest.

III. Üldosa.

§ 22. Käesolev sundmäärus peab olema pandud nähtavale kohale kõigis juukselõikamise ja habemeajamise töötubades.

§ 23. Käesoleva sundmääruse rikkujad võetakse vastutusele ja karistatakse üldises kohtu korras R. n. s. vastavate paragrahvide põhjal. Vastutust käesoleva sundmääruse rikkumise eest kannab kas juukselõikamise ja habemeajamise töötoa omanik või vastutav juhataja.

§ 24. Käesolev sundmäärus astub seaduslikku jõusse kaks nädalat pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Linnapea F. Suit.
Sekretär P. Reimann.